

The Holy See

PRZESŁANIE OJCA ŚWIĘTEGO NA INAUGURACJĘ PAKTU WYCHOWAWCZEGO

Drodzy przyjaciele,

w encyklice *Laudato si'* zachęciłem wszystkich do współpracy na rzecz ochronnych naszego wspólnego domu, poprzez wspólne stawianie czoła wyzwaniom, które przed nami stoją. Po upływie kilku lat ponawiam zaproszenie do rozmowy na temat tego, w jaki sposób budujemy przyszłość naszej planety oraz na temat konieczności zaangażowania talentów wszystkich, ponieważ każda zmiana wymaga procesu wychowawczego, aby dojrzała nowa powszechna solidarność oraz bardziej gościnne społeczeństwo.

W tym celu pragnę promować światowe wydarzenie, które odbędzie się 14 maja 2020 r., którego tematem przewodnim będzie „Odbudowa globalnego paktu wychowawczego”. Spotkanie to będzie miało na celu ożywienie zaangażowania na rzecz młodych pokoleń i wraz z młodymi pokoleniami, odnawiając pasję skierowaną na edukację bardziej otwartą i integrującą, zdolną do cierpliwego słuchania, konstruktywnego dialogu i wzajemnego zrozumienia. Nigdy wcześniej nie było tak wielkiej potrzeby łączenia wysiłków w ramach szerokiego przymierza edukacyjnego, w celu kształtowania osób dojrzałych, zdolnych do przezwyciężenia rozdrobnienia i przeciwności oraz do odbudowania sieci relacji na rzecz ludzkości bardziej braterskiej.

Współczesny świat trwa w nieustannej transformacji i przechodzi wiele kryzysów. Przeżywamy epokową zmianę: metamorfozę nie tylko kulturową, ale także antropologiczną, która rodzi nowe języki i odrzuca, bez rozeznania, paradygmaty przekazane nam przez historię. Edukacja zderza się z tak zwanym rapidacją, [przyspieszeniem], który zniewala życie w wirze wyścigu technologicznego i cyfrowego, nieustannie zmieniając punkty odniesienia. W tym kontekście tożsamość sama w sobie traci spójność, a struktura psychiczna rozpada się w obliczu niekończącej się przemiany, która „kontrastuje z naturalną powolnością ewolucji biologicznej” (Enc. *Laudato si'*, 18).

Jednakże wszelka zmiana wymaga procesu edukacyjnego, który angażowałby wszystkich. W tym celu konieczne jest zbudowanie „wioski edukacyjnej”, w której, w różnorodności, dzielono by trud powoływania do życia sieci relacji ludzkich i otwartych. Pewne afrykańskie przysłowie mówi, że „do wychowania jednego dziecka potrzebna jest cała wioska”. Ale tę wioskę musimy zbudować jako konieczny warunek edukacji. Po pierwsze, po skażeniu dyskryminacją gleba musi zostać oczyszczona przez wprowadzenie braterstwa, tak, [jak stwierdziłem to w dokumencie, który podpisałem z Wielkim Imamem Al-Azhar w Abu Zabi 4 lutego bieżącego roku](#).

W takiej wiosce łatwiej osiągnąć globalną spójność na rzecz edukacji, która potrafiłaby stać się podstawą płaszczyzną między wszystkimi komponentami osoby: między nauką a życiem; między pokoleniami; między nauczającymi a uczącymi się, rodzinami a społeczeństwem obywatelskim z jego przejawami/cechami intelektualnymi, naukowymi, artystycznymi, sportowymi, politycznymi, przedsiębiorczymi i solidarnościowymi. Przymierze między mieszkańcami Ziemi a „wspólnym domem”, któremu winniśmy troskę i poszanowanie. Przymierze rodzące pokój, sprawiedliwość i akceptację między wszystkimi narodami rodziny ludzkiej, a także dialog między religiami.

Aby osiągnąć te globalne cele, wspólna droga „wioski edukacyjnej” musi podjąć ważne kroki. Po pierwsze, trzeba mieć *odwagę, by w centrum postawić osobę*. W tym celu konieczne jest zawarcie porozumienia na rzecz stworzenia formalnych i nieformalnych procesów edukacyjnych, które nie mogą pomijać faktu, że wszystko na świecie jest ze sobą ściśle powiązane i konieczne jest znalezienie - zgodnie ze zdrową antropologią - innych sposobów rozumienia gospodarki, polityki, rozwoju i postępu. Na drodze ekologii integralnej trzeba postawić w centrum wartość właściwą każdemu stworzeniu w powiązaniu z osobami oraz otaczającą je rzeczywistością, i zaproponować styl życia, który nie godziłby się na kulturę odrzucenia.

Kolejnym krokiem jest *odwaga kreatywnego i odpowiedzialnego spożytkowania najlepszych energii*. Działania pozytywne i oparte na zaufaniu otwierają edukację na planowanie długoterminowe, które nie grzęźnie w bezruchu uwarunkowań. W ten sposób pozyskamy osoby otwarte, odpowiedzialne, gotowe, by znaleźć czas na słuchanie, dialog i refleksję, oraz zdolne do budowania sieci relacji z rodzinami, między pokoleniami oraz z różnymi wyrazami społeczeństwa obywatelskiego, tak aby można było stworzyć nowy humanizm.

Kolejnym krokiem jest *odwaga kształtowania osób, gotowych służyć wspólnocie*. Służba jest filarem kultury spotkania: „Oznacza pochylanie się nad potrzebującymi i wyciąganie ręki bez wyrachowania, bez lęku, z czułością i zrozumieniem, tak jak Jezus się pochylił, by obmyć stopy apostołów. Służyć znaczy przyjąć przybysza i wyciągnąć do niego rękę, pracować u boku potrzebujących, nawiązywać z nimi relacje międzyludzkie, więzi solidarności”^[1]. Służąc, doświadczamy, że więcej radości jest w dawaniu aniżeli w braniu (por. Dz 20, 35). W tej perspektywie wszystkie instytucje muszą pozwolić na zadanie sobie pytania o cele i metody, za pomocą których wypełniają swoją misję formacyjną.

Z tego powodu pragnę spotkać się w Rzymie z wami wszystkimi, którzy, na różne sposoby, działacie w obszarze edukacji na wszystkich jej poziomach oraz badań naukowych. Zachęcam was do wspólnego krzewienia i uruchomienia, poprzez wspólny pakt edukacyjny, tych działań, które nadają sens historii i w sposób pozytywny ją przekształcają. Wraz z wami apeluję do osób publicznych, które zajmują odpowiedzialne stanowiska w wymiarze globalnym i którym leży na sercu przyszłość nowych pokoleń. Ufam, że przyjmą moje zaproszenie. Apeluję również do was, młodzi do uczestnictwa w spotkaniu i do poczucia odpowiedzialności za budowanie lepszego świata. Spotkanie odbędzie się 14 maja 2020 r. w Rzymie, w Auli Pawła VI w Watykanie. Przygotowaniu tego wydarzenia będzie towarzyszył cykl seminariów tematycznych w różnych instytucjach.

Starajmy się wspólnie szukać rozwiązań, bez obawy zapoczątkowujmy procesy transformacji i spoglądania w przyszłość z nadzieją. Zapraszam każdego, aby stał się czynnym uczestnikiem tego przymierza, podejmując osobiste i wspólnotowe zobowiązanie do pielęgnowania razem marzenia o solidarnym humanizmie, odpowiadającym na oczekiwania człowieka i plan Boga.

Oczekuję was już teraz, pozdrawiam was i błogosławię.

Watykan, 12 września 2019 r.

[1] *Przemówienie podczas wizyty w Ośrodku dla uchodźców Astalli w Rzymie, 10 września 2013 r.*
